စလင်းသူကောင်းတို့စာစုနှင့် ကျွန်တော်

ကျွန်တော်အမှတ်မမှားလျှင် ၁၉၅၇ ခု ဧပြီလထဲတွင် စလင်းမြို့သို့ အလည်အပတ် စတင်ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဆဋ္ဌမတန်းဖြေဆိုပြီး ကျောင်းပိတ်ထားချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖက်တန်းရပ်တွင် တည်းခိုရသည်။ သကြံန်တွင်း သူများမြို့ရွာတွင် လည်ပတ်ရန် သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေ မရှိသဖြင့် မြဝတီမဂ္ဂင်းစာအုပ်တစ်အုပ်ကို သကြံန်ကာလ ဖတ်ရှုရန်ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ဆဋ္ဌမတန်း အောင်လျှင် သတ္တမတန်းတက်ရမည့်သူ ဖြစ်လာပြီမို့ စိတ်မြင့်မြင့်ထား နေမိခဲ့သည်။ (ထိုအချိန်က ခုနစ်တန်းအောင်လျှင် မူလတန်းပြဆရာအလုပ်ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။) မြဝတီမဂ္ဂဇင်း လေ့လာရသဖြင့် ကျွန်တော်မှတ်မိနေသည့် အကြောင်းနှစ်ချက်မှာ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်၏ မှန်းရစ်လေဦးဝတ္ထုရှည်ကြီးနှင့် ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်၏ စာပေအလက်ာအကြောင်း ဖတ်ရှုဖြစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပါမောက္ခဦးဖေမောင်၏ ဆောင်းပါးခေါင်းစဉ်ကို မမှတ်မိတော့။ သို့သော် ဆရာကြီးက စာပေအလှ သုံးပါးရှိကြောင်း ပကတိအလှ (Pure Beauty)၊ အကြမ်းကောင်း အကြမ်းလှ (Ornate Beauty) နှင့် အဆင်တန်ဆာကောင်းအလှ (Grotesque Beauty) တို့ကို ရှင်းပြထားသည်ကိုလည်း မှတ်မိနေသည်။ ရသကိုးပါးဖြစ်သော "ချစ် ရွှင် သနား တည်ကြာ၊ ကြမ်းကြုတ် စက်ဆုပ် ကြောက်ရွံ့ ရဲဝံ့အံ့သြ နေသာအရသာ" ဆိုသည်ကိုလည်း ကျက်ထားခဲ့သဖြင့် ယနေ့အချိန်ထိ အလွတ်ရနေသည်။ ထိုစဉ်က စလင်းတွင် လူငယ်ချစ်သူနှစ်ဦး တစ်ယောက်လက် တစ်ယောက် လက်ကိုင်ပုဝါနှင့်ချီကာ ဝက်သည်းကန်အတွင်း ခုန်ဆင်းသေသွားကြသည်ကိုလည်း ထိန့်လန့်ဖွယ် ကြားသိမှတ်မိနေဆဲဖြစ်သည်။

တက္ကသိုလ်တွင် နည်းပြဆရာလေးဖြစ်ပြီးနောက် ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်း နောက်တော်ပါးမှ လိုက်ရသဖြင့် ၁၉၈၈ လောက်က စလင်းကို ထပ်ရောက်ရပြန်သည်။ ၁၉၇၈ တွင် ရွှေစက်တော်ပွဲသွားစဉ်က တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၈၁-၈၂ က တစ်ကြိမ်လည်း သုသေသနကိစ္စဖြင့် စလင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြန်သည်။ ထိုစဉ် အခါများကတည်းက သူကောင်းမျိုးနွယ် ဦးမောင်မောင် ခေါ်လုံးတို့နှင့် စတင်သိကျွမ်းခဲ့ရသည်။ ယင်းတို့ မိသားစုပိုင် ပေပုရပိုက်များကို ဆရာကြီး အရှိန်နှင့် လေ့လာခွင့်များလည်း ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လကုန် ဩဂုတ်လဆန်းလောက်က ဖြစ်သည်။ စာရေးသူ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်။ မဟာဝိဇ္ဇာတန်းတွင် သုတေသန ဘာသာရပ်ကို သင်ကြားပို့ချပေးရသည်။ တစ်နေ့ ကျောင်းသားများဆူပူမှုကို အကြောင်းပြု၍ ကျောင်းကြီး ပိတ်လိုက်သည်။ မဟာဝိဇ္ဇာတန်းမှ ကျောင်းသူ(ဆရာမလေး)တစ်ဦးက သူမြို့ပြန်မည့် အကြောင်း ကြုံသဖြင့် လာရောက်နှုတ်ဆက်သည်။ ဘယ်မြို့ကလဲဟု မနေနိုင်မထိုင်နိုင် သွားမေးမိသောအခါ စလင်းကဟု ဆိုသည်။ သို့ဆိုလျှင် စလင်းက သူကောင်းဦးမောင်မောင် ခေါ်လုံးတို့ကိုသိသလားဟု မေးသောအခါ အမျိုးရင်းကြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုတိုက်မှာပင်နေကြောင်း ပြောပြသည်။ ရေငတ်တုန်းရေတွင်းထဲကျပြီ ဟု ဝမ်းသာသွားသည်။ ဒါဆို သမီးက မဟာဝိဇ္ဇာ ကျမ်းအတွက် သူကောင်းသမိုင်းရေးပါလားဟု ထပ်လောင်းပြောလိုက်မိသောအခါ သူ အတော် အားတက်သွားသည်ကို သတိထားလိုက်မိသည်။ ရေးလို့ရနိုင်ပါမည်လားဟု ထပ်မေးသည်။ စလင်းသူကောင်းတွေမှာ သူတို့ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် ပိုင်ဆိုင်လာခဲ့သော လယ်ယာမြေ မှတ်တမ်း ပုရပိုက်တွေ များစွာရှိသဖြင့် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း။ ကိုယ်တိုင်လည်း ထိုအထောက်အထားများကို အသုံးချပြီး ပါရဂူဘွဲ့ရထားကြောင်းပြောပြလိုက်သောအခါ ညနေမိဘများနှင့် လာခဲ့ပါမည်ဆိုပြီး ပြန်သွားလေသည်။ သူတို့ ညနေ တကယ်လာသောအခါ မိမိကိုလည်း လိုက်ခဲ့ရန် ဖိတ်သဖြင့် ဟန်ပင်မဆောင်ဘဲ လိုက်သွားခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် စလင်းသူကောင်းသမိုင်းကိုသာမက သူတို့ အထောက်အထားများကိုပါ စိတ်ကြိုက် ကြည့်ခွင့် အသုံးပြုခွင့် ရရှိခဲ့သည်။

ယခုထုတ်ဝေမည့် ကိုလိုနီခေတ်ကမြို့အုပ်ကြီး မှတ်တမ်းစာအုပ်များ တစ်ထပ်ကြီးကိုလည်း သူတို့က ပြကြသည်။ သူတို့အဖေ၊ သူတို့အဖိုး ရေးခဲ့သောမှတ်တမ်းဟုလည်း ပြောကြသည်။ သို့သော် ပေပုရပိုက်များလောက် အာရုံမရောက်သဖြင့် အလေးမထားဘဲ နေခဲ့မိသည်။ ရန်ကုန်ပြန်ရောက်ပြီးနောက် အချိန်ရသောအခါမှ မိမိက ဖတ်ချင်သည်ဆိုသဖြင့် သူတို့က စာအုပ်များကို ပို့ပေးဖတ်ရှုခဲ့ရသည်။ ကျောင်းသူ (ဆရာမလေး) က ထိုနေ့စဉ်မှတ်တမ်း ရေးသူ မြို့အုပ်ကြီး၏ မြေးအရင်းဖြစ်သည်။ သူ့ကို မဟာဝိဇ္ဇာတန်းပြီးလျှင် အဖိုး၏ နေ့စဉ် မှတ်တမ်းများကို ဆက်လက်တည်းဖြတ် ထုတ်ဝေရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

သို့သော် သူကဆက်မလုပ်ဖြစ်ဘဲ သူ့အဖေကသာ ပြန်လည်ဖတ်ရှုလေ့လာပြီး တစ်ပိုင်းချင်း တစ်ဖြတ်ချင်း အနောက်တံခါးမှုး ကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးသားကာ **နက္ခတ္တဗေဒ စာစောင်**တွင် လစဉ် ထည့်ခဲ့သည်။ ထိုမှတ်တမ်းကို စာဖတ်ပရိသတ်ထဲ စနည်းနာကြည့်သော အခါ ဖတ်သူ အတော်များသည်။ မှတ်တမ်းအပေါ် ကြိုက်သူလည်း ဖတ်သူနှင့်အမျှ တွေ့ရသည်။ သို့ဖြင့် စာတစ်စောင်ပေတစ်ဖွဲ့အဖြစ် ထုတ်ဝေနိုင်ရန် သူတို့အား ပြောရ အားပေးရပြန်သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုမှတ်တမ်းများက ရောက်လေရာ အရပ်များ၏ ဒေသသမိုင်းများပါသလို ထိုခေတ် အခြေအနေများကိုလည်း မြို့အုပ်ကြီးအရေးအသားများက ဖော်ပြပေးနေသဖြင့် ခေတ်ပြိုင်သမိုင်းမှတ်တမ်းများ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ထိုမှတ်တမ်းများသည် သာမန်စာပေမှတ်တမ်းသဘော လူတစ်ယောက်၏ စိတ်ဝင်စားရာ လုပ်ငန်း မှတ်တမ်း၊ အကြောင်းမျှသာမကဘဲ ကြုံတွေ့လာခဲ့ရသော စာပေဆိုင်ရာ၊ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ အနုပညာဆိုင်ရာများကိုပါ မြို့အုပ်ကြီးက မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ မှတ်တမ်းတင်ပေးထားခဲ့သဖြင့် ခေတ်၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ မှတ်တမ်းတွင် သမိုင်းဖြစ်စဉ်များကို ကိုလိုနီခေတ်မှသည် လွတ်လပ်ရေးရပြီးစ ကာလများအထိ ထဲထဲဝင်ဝင် ဖော်ပြပေးနိုင်သောကြောင့် တန်ဖိုးကြီးသော သမိုင်းအထောက်အထားများ ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။ သို့သော် ပုံနှိပ်ခဲ့မှုသဖြင့် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ဖတ်ရှုခွင့်မရသလို သမိုင်းအထောက် အထားအဖြစ်ဖြင့်လည်း သုံးခဲ့ကြဖူးသည် မရှိခဲ့ချေ။ ယခုအခါ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ပြီဖြစ်သော ကြောင့် သက်ဆိုင်သူ စိတ်ပါဝင်စားသူများ အသုံးပြုခွင့် ရရှိသွားသဖြင့် ပြန်လည်တင်ပြပေးခဲ့သူ အနောက်တံခါးမှုးကိုရော ထုတ်ဝေသူကိုပါ အထူး ကျေးဇူးတင်မိရပါသည်။ ထိုမှတ်တမ်းကို ဖတ်ရှုပြီးကတည်းက ယင်းတို့စာစုမှတ်တမ်းများကိုလည်း လေ့လာဖတ်ရှုခဲ့ရသဖြင့် အသုံးချခဲ့ရဖူးသည့် ကျေးဇူးကြွေးအတွက် အမှာစာရေးသားခွင့်ရလျှင် ပြန်လည်ဆပ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သဖြင့် ရေးခွင့်ရရန် မျှော်လင့်ထားခဲ့သည်။ ရခဲ့သဖြင့် ယခုဆန္ဒပြည့်ဝပေပြီ။

ရှေးက မြို့အုပ် မြို့ပိုင် စသည့် အုပ်ချုပ်သူများသည် သူတို့အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ အကြောင်း၊ ပြည်သူနှင့် ဆက်ဆံရပုံများအကြောင်းကို ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြသဖြင့် လူမှုသမိုင်းနှင့် ခေတ်ဓလေ့များကို နောင်းလူတို့ သိရှိခွင့်ရခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့ စေတနာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းကိုလည်း နားလည်သဘောပေါက်မိလာသည်။ အုပ်ချုပ်သူများထဲမှ ဘဝ အတွေ့အကြုံအမြင်များကို ရေးသားတင်ပြကြသူများတွင် ထင်ရှားသူများမှာ မိမိသတိထားမိ သလောက် ဦးဘဋ္ဌေး၊ မောင်ထင် မန်းတင် လက်ဝဲမင်းညို (ဦးချမ်းသာ)၊ သိပ္ပံမောင်ဝ စသူတို့ ဖြစ်ပေသည်။ အခြားဘာသာတစ်ခုမှ ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ပြောင်းလဲလာခဲ့သော ဝန်ထောက်ကြီး ဦးညိုအကြောင်းလည်း ဖတ်ရှုလိုက်ရဖူးသည်။

ယခုမြို့အုပ်ကြီးက ယင်းရေးသားခဲ့သည့်မှတ်တမ်းများကို မည်သည့် စာစောင် မဂ္ဂဇင်းတို့တွင်မျှ ရေးယခင်က မထည့်ခဲ့ဘဲ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာလို သဘောထား သိမ်းဆည်းခဲ့ သောကြောင့် သမိုင်းလေ့လာသူတို့အတွက် ပိုမိုအလေးထားနိုင်ပေသည်။ သူ့အမြင် သူ့အထင်ကို သူ့တာဝန်မည္ဆန်အဖြစ် သဘောထားရေးခဲ့သောကြောင့် စာဖတ်သူအပေါ် ကြွားရန် လိမ်ရန် မသိသင့်သည်များကို မြှုပ်ချန်ခဲ့ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ စိတ်ကူးယဉ်သဘော ဖော်ပြခြင်းများ လည်း မပါဘဲ ကြုံရ၊ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခဲ့ရ၊ မြင်တွေ့ရသည်များကို သူ မမေ့ပျောက်စေရန်သာ ရေးသား မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် သူ့စာများသည် အစစ်အမှန် သမိုင်းမှတ်တမ်း ဝင်ပေသည်။ ခေတ်ကို ကိုယ်စားပြုသည် သို့မဟုတ် ရောင်ပြန်ဟပ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ယင်း၏ မှတ်တမ်းကို ဖတ်မိလေ့လာမိသောအခါ ဖျတ်ခနဲ သတိထားလိုက်မိသော အချက်အချို့ ရှိခဲ့ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ သိပ္ပံမောင်ဝအကြောင်း။ မင်းလောင်း မောင်သန့်

အကြောင်း။ မြင်းမူဘက်မှ ဦးဖုးညိုအပါအဝင် အနုပညာဆရာကြီးအကြောင်း။ မောင်းထောင် ဦးကျော်လှအကြောင်း။ အဝေးရောက် ဦးအောင်ကြီးအကြောင်း၊ စသည်တို့ဖြစ်သည်။ မြို့အုပ် ဆိုသော်လည်း စာပေပညာရှင်၊ အနုသုခုမပညာရှင်များကိုလည်း၊ လေးစားပေါင်းဖော် ပညာရှာတတ်ပုံကို တွေ့ရသောအခါ အားကျစရာဖြစ်ခဲ့သည်။ မြန်မာ မင်းမျိုးမင်းနွယ်များအကြောင်း လည်း၊ တွေ့ရကြုံရသလို ဖော်ပြထားခဲ့ပါသေးသည်။ သူတို့အကြောင်းများကလည်း၊ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်ပါ၏။ အချို့ မြို့အုပ်ဝင်လုပ်နေကြ၏။ ဥပမာ ကုန်းဘောင်ဆက် မဟာရာဇဝင် တော်ကြီး ရေးသူ ဧဋ္ဌ်ကိုင်မြို့အုပ် နောက် ပုဂံဝန်ထောက်ဖြစ်သော မြန်မာမင်းအုပ်ချုပ်ပုံစာတမ်း ၅ တွဲ ပြုစုသူ ဦးတင် KSM, ATM နှင့် ရွှေနန်းသုံးဝေါဟာရအဘိဓာန် ပြုစုခဲ့သူ ဦးမောင် မောင်တင် KSM, ATM တို့ ထင်ရှားခဲ့ကြသည်။ အချို့ ကိုလိုနီအစိုးရ လစာရိက္ခာ အထောက် အပံ့မယူဘဲ မင်းမျိုးနွယ်မာန (အမျိုးဂုဏ်) ကို အမှုက်မခံဘဲ ကိုယ်ခြေပေါ်ကိုယ် ရပ်တည် နေကြသူများကိုလည်း မြို့အုပ်ကြီးမှတ်တမ်းတွင် တွေ့ရသည်။

မြို့အုပ်ကြီးက သူရောက်သမျှ မြို့ရွာများသမိုင်း။ ဒေသ၏ ထူးခြားမှုများ။ လေးစား လောက်သောပုဂ္ဂိုလ် ရဟန်းတော်များအကြောင်းတို့ကိုလည်း၊ မြင်သမျှ ကြားသမျှ သူ ဆည်းပူး လေ့လာရသမျှကို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သဖြင့် ဒေသန္တရပညာသုတ ရှာဖွေနေကြသူများနှင့် သမိုင်း လိုက်စားကြသူများအတွက် သူ့မှတ်တမ်းများသည် ရတနာသိုက်ကြီးသဖွယ် သုံးမကုန်အောင် ရှိပေသည်။ အုပ်ချုပ်သူအမြင် ပါနိုင်ကောင်းသော်လည်း၊ ယေဘုယျအားဖြင့် အမြင်မစောင်းလှ သည်ကို တွေ့ရသည်။ အချို့ လောကီယုံကြည်မှုဆိုင်ရာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်များကို ဖော်ပြပေးခဲ့ သဖြင့် လေ့လာသူများ၊ သဲထိတ်ရင်ဖို ဖြစ်ကြရသည်။ ယုံသည် မယုံသည် အပထား။ သူကား ကြုံခဲ့သည်ကို ဖော်ပြခြင်းသာဖြစ်သည်။ ဆင်များအကြောင်း၊ ဖော်ပြခဲ့သည်တို့မှာလည်း၊ အလွန် စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခါက ဆင်မ ငွေစိန်အကြောင်း၊ ရေးသားခဲ့ဖူးသော စာပေ ဆောင်းပါးအများပင် ပေါ်ထွက်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုဆင်အကြောင်းကိုလည်း မြို့အုပ်ကြီး ကြုံခဲ့ တွေ့ခဲ့ မြင်ခဲ့ရသလို ရေးသားထားသည်မှာ အချို့ အခြားသူများ၊ ဖော်ပြခဲ့သည်များတွင် မပါသေး သောကြောင့် ဖြည့်စွက်မှတ်သားစရာ ရရှိပါသည်။

မြို့အုပ်ကြီးမှတ်တမ်းသည် မည်မျှစိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည်ကို နမူနာပြ ဆွေးနွေး ရန် စိတ်ကူးရှိသော်လည်း၊ သူ့အမြင် သူ့အတွေး သူ့အယူနှင့် တင်ပြပုံရသများ၊ ပျောက်ပြယ် သွားမည်စိုးသောကြောင့် သူ့အတိုင်း ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်းက ပိုမိုကောင်းမွန်သည်ကို သတိထား မိသည်။ ဂျပန်ခေတ်အကြောင်းကို တင်ပြသည်မှာ အလွန်ပီပြင်လွန်းလှသည်။ ကိုယ်တိုင် ထိုခေတ်ထဲရောက်ရှိနေရသလို ခံစားမိရသည်။ နောက် အင်္ဂလိပ်ပြန်ဝင်လာခဲ့သည့် ၁၉၄၅-၄၇ ကာလကိုလည်း ဖော်ပြပေးသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုလိုနီခေတ် လွတ်လပ်ရေးမရမီ စစ်ပြီးကာလခေတ်များအတွက် မြို့အုပ်ကြီးမှတ်တမ်းသည် သုတေသီတို့အဖို့ သက်ဆိုင်လာ လျှင် မဖြစ်မနေ ဖတ်သင့်လှပေသည်။

မြို့အုပ်ကြီးက စလင်းနယ်ကို မှတ်တမ်းအထောက်အထားအရ ပုဂံခေတ်က အုပ်ချုပ် ခဲ့ကြသော ရိုးရာအကြီးအကဲများဖြစ်ခဲ့ကြသောကြောင့် သူတို့ မျိုးရိုးစဉ်ဆက် မှတ်တမ်းများ ရှိခဲ့ကြသည်။ နယ်ပယ်ဒေသတွင် သူကောင်းမျိုးဟု သိခဲ့ကြသည်။ စင်စစ် မြို့သူကြီးရိုးများ ဖြစ်သည်။ သူတို့တွင် ခေတ်အဆက်ဆက် အုပ်ချုပ်ရေးမှတ်တမ်းများ ရှိ၏။ လယ်ယာမြေစာရင်း မှတ်တမ်းများ ရှိ၏။ ဘုရင်ပိုင် လမိုင်းလယ်များကိုလည်း၊ ကြီးကြပ်ရသောကြောင့် ထိုမြေစာရင်း လည်း၊ သူတို့မှတ်တမ်းများတွင် တွေ့ရှိရတတ်၏။ ငွေချေး လယ်အပေါင်ခံ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းများကိုလည်း၊ တွေ့ရှိလေ့လာရသည်။

ဤတွင် ငွေချေး၊ လယ်ပေါင်လူပေါင်ခံခြင်းသည် သူတို့၏ ပဓာန စီးပွားရေးအလုပ် လောဟုသည်ကို စစ်ဆေးရန်လိုပေသည်။ မူလဘူတအနေအထားကိုကြည့်လျှင် ဥစ္စာပင်ခွင် ရှိသည်လည်းတစ်ကြောင်း။ ဒေသ၏ အုပ်ချုပ်သူ အကြီးအကဲဖြစ်သည်လည်းတစ်ကြောင်း၊ တို့ကြောင့် ဆင်းရဲသားပြည်သူများက အားကိုးယုံကြည်ရသူအဖြစ်ထားရှိကာ မိုခိုချေးငှားလာခဲ့ ကြရာမှ ငွေချေးသူ အပေါင်ခံသူ လူတန်းစားဖြစ်လာခဲ့ခြင်းဟု ယူဆရသည်။ ပဒေသရာဇ်စနစ် ဟူသည် အရှင်နှင့် ကျွန် (အမှုထမ်း) ဆက်ဆံရေး (Patron-Client Relation) သာဖြစ်သည်။ ထိုမိသားစုများထဲတွင် သူတို့ လယ်ယာသမားများ။ ဒေသတွင်း အအုပ်ချုပ်ခံများ ပါရှိသည်။ ထူးခြားမှုတစ်ချက်မှာ အခြားအရပ်ဒေသ ကလေးမငယ်များ၊ ကျွန်ပေါင်ခံလာလျှင် "ကျော်ပိုင်စေ၊ နင်းပိုင်းစေ၊ မြစ်ကူးချောင်းခြား ပင်နီမှုပင်မြင့် တက်ယက်စေနိုင်းပိုင်စေ၊ တန်ပြာကြိမ်လုံးသုံးခွဲပိုင်စေ၊ သိမ်းပိုက်ပိုင်စေ" ဆိုသည်များ မတွေ့ရှိရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ လူသားဆန်သည် လူသားစိတ်ရှိသည်ဟုပင် ဆိုနိုင်သည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းများကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။ စစ်တမ်းများ။ ဆည်တော်မြောင်းတော် ပြင်ဆင်မှုမှတ်တမ်းများ။ တရားရုံးအဆုံးအဖြတ်များ။ လမိုင်းစပါးစာရင်းများ၊ လှုတ်တော်နှင့် စာပေးစာယူမှတ်တမ်းများ။ အခွန်အကောက်စာရင်း များ။ အမိန့်တော်များ။ အမွေမှုများ စသည်တို့ ပါဝင်သည်။ မိမိကျန်းမာရေးကို မိမိကိုယ်တိုင် တာဝန်ယူရသောခေတ်ဖြစ်သောကြောင့် ဆေးမီးတို မှတ်တမ်းမှတ်စုများလည်း၊ တွေ့ရှိလေ့လာရ သဖြင့် နယ်ပယ်ဒေသ၏ လူမှုစီးပွားသမိုင်းရေးသားရန် အလွန်ပြည့်စုံသော အထောက်အထား များဖြစ်သည်။

မြို့အုပ်ကြီး၏ မှတ်တမ်းတွင် သူတို့မျိုးရိုးဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းများလည်းပါရှိရာ မူရင်း အတိုင်း ဖော်ပြပေးသဖြင့် ဝမ်းသာမိရသည်။ သူတို့အချင်းချင်းကြား ကြီးရိုးစိုးရိုးလုမှုများလည်း၊ တွေ့ရသည်။ သူတို့မိသားစုများက ကုန်းဘောင်ခေတ်နန်းတွင်းနှင့် ထဲထဲဝင်ဝင် အဆက်အသွယ် ရှိသဖြင့် အချို့သော နန်းတွင်းမှတ်တမ်းများကို ယင်းတို့ထံတွင်လည်း၊ အတော်များများ တွေ့ရှိရ သည်။ ဝက်မစွတ်ဝန်ထောက်မင်းနှင့်လည်း၊ အတော်ရင်းနှီးသည့်သဘော တွေ့ရသောကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှတ်တမ်းများ၊ နန်းစဉ်မင်းအသုံးအဆောင် ရောင်စုံပုရပိုက်များလည်း၊ သူတို့ထံတွင်

တွေ့ရှိလေ့လာရဖူးသည်။ ထိုနန်းတွင်းအသုံးအဆောင်များ။ မင်းခမ်းတော်များ၊ ရောင်စုံပုရပိုက် ကြီးကို သူတို့ ဝက်မစွတ်ဝန်ထောက်မင်းထံမှ လက်ဆောင် သို့မဟုတ် ဝယ်ယူရကြောင်း၊ ကြားသိ ရသည်။ ထိုပုရပိုက်ကြီးကို ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်းက ငှားလာပြီး စာရေးသူကို အကူ နိုင်းခဲ့သည်။ ပုံကူးစက္ကူဖြင့် ကိုယ်တိုင် ထပ်ကူးရယူထားဖူးသည်။ ယခုအခါ ထိုပုရပိုက်ကြီးကို အထက်မှ ငှားယူသွားပြီး ပြန်မပေးတော့သောကြောင့် သူတို့ထံ မရှိတော့ချေ။ သို့သော် မိမိ ဓာတ်ပုံရိုက်ယူထားသည်များကို နောင်လာနောက်သားတို့အတွက် ဘုရင့်နောင်အကြောင်း ရေးသားသော စာအုပ်တွင် ဖော်ပြပေးခဲ့နိုင်ပါသည်။

ထိုမျှ ရေးဟောင်းပေပုရပိုက်များစွာရှိသော သူကောင်းမျိုးများထဲမှ မြို့အုပ်ကြီးသည် ရှေးမီနောက်မီ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်သည်အားလျော်စွာ ရေးသားခဲ့သော သူ့မှတ်တမ်းများသည် ဆွဲဆောင်မှုအားကောင်းသဖြင့် လက်က မချချင်လောက်အောင် ရှိရသည်။ သမိုင်းမှန်များလည်း ဖြစ်သောကြောင့် ယခုကဲ့သို့ အများပြည်သူတို့ ဖတ်ရှုနိုင်အောင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမှာ သက်ဆိုင် သူအားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ဖွယ်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ကိုလိုနီခေတ် မင်းဆွေစိုးမျိုးများအကြောင်း။ အုပ်စိုးသူ ကိုလိုနီအရာရှိကြီးများ အကြောင်း၊ မြန်မာပြည်သူများအကြောင်း။ ကျန်းမာရေး၊ စာပေရေး၊ ပညာရေးများမှသည် သစ်ထုတ်လုပ်မှုအကြောင်းပါမကျန် လေ့လာသိရှိခွင့်ရသောကြောင့် လေ့လာသူတို့ကို သမိုင်း မျက်စိ အတော်ဖွင့်ပေးနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ဆိုနိုင်သည်။ ထိုစာအုပ်ကို လေ့လာဖတ်ရှုသဖြင့် ကုန်သွား သော အချိန်တို့သည် ကုန်ထိုက်ပါပေစွဟု ထောမနာမိကြမည် ထင်မိပါသည်။ အသုံးချ တတ်လျှင် သာလွန် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါသေးသည်။

တိုးလှ
၂၄ မေ ၂၀၁၈
ညနေ ၇ း ၃၄ နာရီ